

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ, ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ
ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗΣ

Ενιαίος
Φορέας
Κοινωνικής
Ασφάλισης

ΓΕΝΙΚΗ Δ/ΝΣΗ ΑΠΟΝΟΜΗΣ ΣΥΝΤΑΞΕΩΝ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΑΠΟΝΟΜΗΣ ΣΥΝΤΑΞΕΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑΣ ΣΥΝΤΑΞΕΩΝ
Ταχ. Δ/ση: Ακαδημίας 22, Τ.Κ. 10671 Αθήνα

Πληροφορίες: Μ. Κουτσοπούλου, Κ. Παναγιώτου

Τηλέφωνο: 210/3729785, 3729652

e-mail: d.sintaxeon@efka.gov.gr

FAX: 2103633666

ΑΝΑΡΤΗΣΗ ΣΤΟ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ

Αθήνα, 19.9.2017

Αριθμ. Πρωτ. **ΕΕ. ΕΠΕΙΓΟΥΣΑ**

Σ78/15

ΕΓΚΥΚΛΙΟΣ ΑΡ.:33

ΠΡΟΣ:

1. Τους αποδέκτες του Πίνακα Α'

2. Το Υπουργείο Εργασίας, Κοινωνικής
Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης
Γενική Γραμματεία Κοινωνικών Ασφαλίσεων
Γενική Διεύθυνση Κοινωνικής Ασφάλισης
Σταδίου 29, Τ.Κ. 10110 Αθήνα

3. Το Γενικό Λογιστήριο του Κράτους
Κάνιγγος 29, Τ.Κ. 10110 Αθήνα

4. Το ΕΤΕΑΕΠ

Γραφείο Διοικητή

Φιλελλήνων 13 – 15, Τ.Κ. 105 57 Αθήνα

5. Την Η.Δι.Κ.Α. Α.Ε.

Δ/ση Λειτουργίας & Υποστήριξης
Εφαρμογών

Υποδιεύθυνση: Υποστήριξης Πελατών
Λυκούργου 10, Τ.Κ. 10551 Αθήνα

5. Υποομάδα Έργου Συντάξεων ΕΦΚΑ
Πατησίων 12, Τ.Κ. 10677 Αθήνα

ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΗ:

«Ίριδα», Κολοκοτρώνη 4, Τ. Κ. 10561 Αθήνα

**Θ Ε Μ Α : «Εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου 20 του Ν. 4387/2016 περί απασχόλησης
συνταξιούχων λόγω γήρατος.»**

Σας κοινοποιούμε τις διατάξεις του άρθρου 20 του Ν. 4387/2016 (ΦΕΚ Α'85) «Ενιαίο Σύστημα
Κοινωνικής Ασφάλισης-Μεταρρύθμιση ασφαλιστικού-συνταξιοδοτικού συστήματος-Ρυθμίσεις

φορολογίας εισοδήματος και τυχερών παιγνίων και άλλες διατάξεις», με τις οποίες ρυθμίζεται το ζήτημα της απασχόλησης των συνταξιούχων λόγω γήρατος. Αναμένοντας αναλυτική ερμηνεία των επιμέρους διατάξεων του εν λόγω άρθρου από το ΥΠΕΚΑΑ, προς το παρόν, προκειμένου να διεκπεραιωθούν οι αιτήσεις συνταξιοδότησης που έχουν κατατεθεί από 13.5.2016 και μετά από ασφαλισμένους οι οποίοι δηλώνουν ότι συνεχίζουν εργαζόμενοι, είτε κατά την ημερομηνία κατάθεσης της αίτησής τους είτε μεταγενέστερα, διευκρινίζουμε τα ακόλουθα:

A. ΚΑΛΥΠΤΟΜΕΝΑ ΠΡΟΣΩΠΑ-ΕΞΑΙΡΕΣΕΙΣ

1. Το νέο νομοθετικό πλαίσιο καταλαμβάνει:

τους συνταξιούχους **εξ ιδίου δικαιώματος (λόγω γήρατος)** -όπως ορίζεται στο άρθρο 2 του Ν.4387/2016 «Εννοιολογικοί προσδιορισμοί»-

α) του Δημοσίου, συμπεριλαμβανομένων των προσώπων που περιγράφονται στην παρ. 3 του άρθρου 4 του νόμου αυτού, δηλαδή αυτούς οι οποίοι:

- υπάγονται στις διατάξεις των νόμων 1897/1990 (Α' 120) και 1977/1991 (Α' 185),
- δικαιούνται πολεμική σύνταξη ή σύνταξη αναπήρου οπλίτη ειρηνικής περιόδου ή σύνταξη Εθνικής Αντίστασης Ο.Γ.Α. ή ανασφάλιστου Αγωνιστή Εθνικής Αντίστασης, σύμφωνα με τις διατάξεις του Π.δ. 168/2007 (Α' 209), του Π.δ. 169/2007 (Α' 210) και των άρθρων 22 και 27 του Ν. 1813/1988 (Α' 243),
- τους λογοτέχνες – καλλιτέχνες που δικαιούνται σύνταξη από το Δημόσιο, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 1 του Ν. 3075/2002 (Α' 297),
- λαμβάνουν προσωπική σύνταξη,
- δικαιούνται σύνταξη λόγω ανικανότητας ή λόγω θανάτου που προήλθε πρόδηλα και αναμφισβήτητα εξαιτίας της υπηρεσίας και ένεκα ταύτης, σύμφωνα με τις διατάξεις του Π.δ. 169/2007 σε συνδυασμό και με αυτές του Π.δ. 168/2007

β) όλων των φορέων, ταμείων, κλάδων ή λογαριασμών που εντάσσονται στον Ε.Φ.Κ.Α., βάσει του άρθρου 53 του Ν.4387/2016,

οι οποίοι είτε αποκτούν ιδιότητα ή δραστηριότητα είτε αναλαμβάνουν εργασία στον ιδιωτικό τομέα ή σε φορείς της Γενικής Κυβέρνησης, **υποχρεωτικώς υπακτέα στην ασφάλιση του Ε.Φ.Κ.Α.** (σύμφωνα με τις γενικές ή ειδικές ή καταστατικές διατάξεις που ίσχυαν μέχρι 31/12/2016 στους εντασσόμενους στον ΕΦΚΑ φορείς ασφάλισης ή το Δημόσιο)-χωρίς να εξετάζεται εάν προκύπτει εισόδημα-

- i. είτε καθίστανται συνταξιούχοι από την 13/5/2016 και μετά**, ημερομηνία έναρξης ισχύος της διάταξης, ανεξάρτητα από την ημερομηνία ανάληψης της εργασίας/δραστηριότητας (σχετική η αριθμ. 531/2008 γνωμοδότηση του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους)
- ii. είτε είχαν ήδη ημερομηνία έναρξης συνταξιοδότησης μέχρι την ανωτέρω ημερομηνία και ανέλαβαν εργασία/ δραστηριότητα από την ανωτέρω ημερομηνία και μετά.**

Σύμφωνα δε με την παρ. 3, **υπό τις ανωτέρω προϋποθέσεις το νέο καθεστώς απασχόλησης συνταξιούχων αφορά και τα πρόσωπα της παρ. 2 του άρθρου 2 του Ν. 3833/2010**, δηλαδή:

- τα αιρετά όργανα Ο.Τ.Α.,
- τους διοικητές, υποδιοικητές, προέδρους, αντιπροέδρους και τα μέλη των συλλογικών οργάνων διοίκησης των Ν.Π.Δ.Δ.,

- τους προέδρους, αντιπροέδρους και τα μέλη των ανεξάρτητων διοικητικών αρχών,
- τους προέδρους, αντιπροέδρους, διευθύνοντες συμβούλους και τα μέλη διοικητικών συμβουλίων, καθώς και το πάσης φύσεως προσωπικό των Ν.Π.Ι.Δ. που ανήκουν στο κράτος ή επιχορηγούνται τακτικά από τον Κρατικό Προϋπολογισμό ή είναι δημόσιες επιχειρήσεις κατά την έννοια των παραγράφων 1, 2 και 3 του άρθρου 1 του ν. 3429/2005 (εξαιρούνται οι εταιρείες που υπάγονται στο Κεφάλαιο Β' του ν. 3429/2005, εφόσον το Δημόσιο ή τα νομικά πρόσωπα των παραγράφων 2 και 3 του άρθρου 1 του ίδιου νόμου, κατέχουν μόνο ή από κοινού ποσοστό του μετοχικού κεφαλαίου μικρότερο του πενήντα τοις εκατό (50%), οι Τράπεζες, καθώς και οι εταιρείες, στις οποίες το Δημόσιο, αν και πλειοψηφών μέτοχος, δεν ασκεί τη διοίκηση και διαχείρισή τους).

2. Οι ρυθμίσεις του άρθρου 20 δεν εφαρμόζονται στους συνταξιούχους:

α) με ημερομηνία έναρξης συνταξιοδότησης και ανάληψης εργασίας ή αυτοαπασχόλησης πριν από τις 13.5.2016, για τους οποίους εξακολουθεί να εφαρμόζεται το προγενέστερο του ν.4387/2016 νομοθετικό πλαίσιο για την απασχόληση συνταξιούχων, όπως ισχύει κατά περίπτωση συνταξιούχου, με βάση τον φορέα συνταξιοδότησης και την παρασχεθείσα εργασία στο δημόσιο ή τον ευρύτερο δημόσιο τομέα ή τον ιδιωτικό τομέα ή την αυτοαπασχόληση πριν και μετά τη συνταξιοδότηση (άρθρο 63 ν.2676/1999, όπως αντικαταστάθηκε με την παρ. 1 του άρθρου 16 του ν.3863/2010, άρθρο 10 του ν.3865/2010, όπως τροποποιήθηκε με την παρ. 5γ του άρθρου 4 του ν.4151/2013, άρθρο 8 παρ. 14 του ν.2592/1998, όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο πρώτο, παράγραφος Β, υποπαράγραφος Β, περίπτωση 1β του ν.4093/2012 και επεκτάθηκε στους φορείς κύριας ασφάλισης με το άρθρο 4 παρ. 2α του ν.4151/2013), οι καταστατικές διατάξεις των φορέων κύριας ασφάλισης αυτοαπασχολούμενων που προβλέπουν αναστολή σύνταξης σε περίπτωση που οι συνταξιούχοι αναλαμβάνουν εκ νέου εργασία ή αυτοαπασχόληση υπαγόμενοι στην ασφάλιση των εν λόγω φορέων, καθώς και οι καταστατικές διατάξεις των φορέων επικουρικής ασφάλισης που προβλέπουν αναστολή της επικουρικής σύνταξης κατ' εφαρμογή της παρ. 4 του άρθρου 42 του ν.3996/2011).

β) οι οποίοι αναλαμβάνουν εργασία/δραστηριότητα για την οποία **δεν προκύπτει υποχρέωση ασφάλισης στον ΕΦΚΑ**, ακόμα και αν προκύπτει εισόδημα,

γ) λόγω ανικανότητας (αναπηρίας),

δ) λόγω θανάτου

Β. ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ

1. Καταβολή μειωμένης σύνταξης (κύριας και επικουρικής)

Όταν οι συνταξιούχοι στους οποίους εφαρμόζονται οι κοινοποιούμενες διατάξεις αναλαμβάνουν εργασία ή δραστηριότητα ή αποκτούν ιδιότητα υποχρεωτικώς υπακτέα στην ασφάλιση του Ε.Φ.Κ.Α., για όσο χρόνο απασχολούνται ή διατηρούν την ιδιότητα ή τη δραστηριότητα εξακολουθούν μεν να λαμβάνουν την κύρια και την επικουρική σύνταξή τους, αλλά **το ακαθάριστο ποσό αυτών θα καταβάλλεται μειωμένο κατά 60%**. Κατά το διάστημα αυτό για τον απασχολούμενο συνταξιούχο καταβάλλονται οι ασφαλιστικές εισφορές, σύμφωνα με τις ειδικές προβλέψεις των οικείων διατάξεων του Ν. 4387/2016.

2. Αναστολή καταβολής σύνταξης

Ειδικά στην περίπτωση που οι ανωτέρω συνταξιούχοι **αναλάβουν εργασία ή δραστηριότητα σε φορείς της Γενικής Κυβέρνησης αναστέλλεται η καταβολή τόσο της κύριας όσο και της επικουρικής σύνταξής τους** για όσο χρόνο διαρκεί η παροχή της εργασίας τους ή των υπηρεσιών τους ή η δραστηριότητά τους.

Στο σημείο αυτό θέτουμε υπόψη σας ότι η Ελληνική Στατιστική Αρχή τηρεί Μητρώο Φορέων Γενικής Κυβέρνησης το οποίο περιλαμβάνει τους φορείς εκείνους οι οποίοι με βάση τα κριτήρια του νέου Κανονισμού της Ε.Ε. 549/2013 (Ευρωπαϊκό Σύστημα Λογαριασμών 2010 – European System of Accounts (ESA 2010)) χαρακτηρίζονται ως φορείς της Γενικής Κυβέρνησης.

Το Μητρώο Φορέων Γενικής Κυβέρνησης είναι αναρτημένο στην κεντρική ιστοσελίδα της ΕΛΣΤΑΤ <http://www.statistics.gr/el/statistics/-/publication/SELO8/->, και ενημερώνεται κατά περιόδους. Για το λόγο αυτό, θα πρέπει να ενημερώνεστε σε τακτά διαστήματα σχετικά με τη διατήρηση του χαρακτηρισμού των φορέων που είχαν περιληφθεί στο Μητρώο καθώς και για την ένταξη άλλων, ώστε, να εφαρμοστούν αντιστοίχως οι διατάξεις των παρ. 1 ή 2.

Όσον αφορά τα υπόλοιπα θέματα που δεν αναλύονται στην προκείμενη εγκύκλιο και ρυθμίζονται από τις επιμέρους διατάξεις του κοινοποιούμενου άρθρου, θα σας κοινοποιηθεί η αναμενόμενη εγκύκλιος του ΥΠΕΚΑΑ.

Συν.: ΦΕΚ 85^Α/2016 (σελ. 2187, 2197, 2198)

Ο ΔΙΟΙΚΗΤΗΣ ΤΟΥ ΕΦΚΑ

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΜΠΑΚΑΛΕΞΗΣ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΗ ΔΙΑΝΟΜΗ:

1. Γραφείο Διοικητή
2. Γρ. Γεν. Δ/ντριας Απονομής Συντάξεων
3. Γρ. Γεν. Δ/ντριας Εξυπηρέτησης Ασφαλισμένων και Εργοδοτών
4. Γρ. Διευθύντριας Απονομής Συντάξεων

ΑΚΡΙΒΕΣ ΑΝΤΙΓΡΑΦΟ
Η ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΗ ΤΟΥ ΑΥΤΟΤΕΛΟΥΣ ΤΜΗΜΑΤΟΣ
ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗΣ ΜΕΡΙΜΝΑΣ

Π. ΚΑΤΩΠΟΔΗ